

AFECTIUNI MEDICALE
ÎN
SARCINĂ

Anca Maria Panaitescu
Gheorghe Peltecu

Cuprins

1. Sarcina, un test de efort pentru viață <i>David Williams, Anca Maria Panaitescu</i>	1
2. Evaluarea fetală la gravida cu afecțiuni medicale asociate sarcinii <i>Anca Maria Panaitescu</i>	25
3. Preeclampsia <i>Irina A. Buhimschi, Kara M. Rood, Gheorghe Peltecu, Cătălin S. Buhimschi</i>	43
4. Diabetul zaharat preexistent sarcinii <i>Aura Diana Reghină, Simona Fica</i>	91
5. Diabetul zaharat gestațional <i>Aura Diana Reghină, Anca Maria Panaitescu, Simona Fica</i>	103
6. Boli cardiovasculare în sarcină <i>Dragoș Vinereanu, Natalia Pătrașcu, Livia Florentina Trașcă</i>	119
7. Boala tromboembolică și sarcina <i>Letiția Coriu, Daniel Coriu</i>	153
8. Afecțiuni renale în sarcină <i>Mircea Penescu, Ioana Miler</i>	169
9. Boli ale țesutului conjunctiv în sarcină <i>Andra Bălănescu</i>	199
10. Boli hematologice în sarcină <i>Iulia Ursuleac, Aurelia Tatic, Ana Manuela Crișan, Daniel Coriu</i>	227
11. Boli hepatice în sarcină <i>Liana Gheorghe, Cristian Gheorghe</i>	253

12. Boli gastrointestinale în sarcină	
<i>Mihai Ciocîrlan, Maria Ispas, Mircea Mihai Diculescu</i>	285
13. Boli ale tiroidei și paratiroidelor în sarcină	
<i>Corin Badiu, Monica Gheorghiu</i>	307
14. Boli ale hipofizei și glandelor suprarenale în sarcină	
<i>Cătălina Poiană, Cristina Căpățînă</i>	327
15. Boli ale aparatului respirator în sarcină	
<i>Alexandru Tudor Steriade, Roxana Siloia Bumbăcea, Dragoș Bumbăcea</i>	349
16. Boli neurologice în sarcină	
<i>Cristina Tiu, Ioana Mîndruță, Ovidiu Alexandru Băjenaru</i>	387
17. Infecția HIV și alte boli infecțioase în sarcină	
<i>Oana Săndulescu, Mariana Mărdărescu, Anca Streinu-Cercel,</i> <i>Adrian Streinu-Cercel</i>	449
18. Afecțiunile dermatologice în sarcină	
<i>Samantha Vaughan Jones, Christina Ambros-Rudolph,</i> <i>Catherine Nelson-Piercy</i>	471
19. Cancerul de sân în sarcină	
<i>Anca Maria Panaitescu, Mihaela Demetrian, Dragoș Median,</i> <i>Gheorghe Peltecu</i>	495
20. Afecțiuni psihiatrice în sarcină	
<i>Cătălina Tudose</i>	509
21. Analgezia și anestezia la naștere a gravidelor cu afecțiuni medicale co-existente	
<i>Virgil Șerban Manica</i>	545
22. Sarcina cu risc genetic pentru mamă și făt	
<i>Florina Nedelea, Dragoș Crețoiu, Anca Maria Panaitescu</i>	561
<i>Index</i>	577

Prefață

Apariția lucrării “Afecțiuni medicale în sarcină” reprezintă un moment de referință în publicistica medicală românească.

Medicina contemporană se caracterizează printr-o dezvoltare fără precedent a cunoștințelor, fapt care a dus la apariția a numeroase specialități și subspecialități medicale.

Obstetrica a evoluat și ea, spectaculos, alături de celelalte specialități medicale și de la o simpla urmărire clinică a sarcinii și o asistență a nașterii bazată doar pe arta moșitului, a ajuns o specialitate din care au derivat subspecialități și care are numeroase conexiuni cu alte specialități medicale ce se îngrijesc de sănătatea viitoarei mame și a fătului/pacientului nenăscut.

Patologia medicală întâlnită la femeia gravidă a crescut atât ca frecvență dar și din punct de vedere al complexității. Aceasta a făcut să se contureze o categorie de gravide care să fie purtătoare ale unei sarcini cu risc înalt. Gestionarea unor astfel de afecțiuni medicale nu poate fi făcută doar trimițând gravida la un consult de specialitate ci formând echipe complexe de specialiști dedicați care să comunice ori de câte ori este necesar, personalizat, coordonându-și deciziile în funcție de evoluția gravidei și a fătului. A apărut astfel ca o necesitate obiectivă aprofundarea cunoștințelor de medicină internă de către unii obstetricieni care să-și dedice activitatea gravidelor cu afecțiuni medicale și să coordoneze echipa multidisciplinară de urmărire a lor pe durata sarcinii și la naștere.

Sarcina este o stare fiziologică a cărei urmarire atentă nu aduce doar beneficii de moment mamei și fătului. Studii observaționale și prospective au demonstrat că sarcina poate releva o serie de afecțiuni pe care gravida le poate dezvolta mai târziu în viață, cum ar fi HTA, diabetul gestațional și boli renale. De aceea, sarcina a fost comparată cu un test de efort pentru viață.

Fiind rezultatul unei colaborări care reunește cei mai importanți lideri de opinie, în domeniile prezentate, ai UMF Carol Davila, dar și lideri de opinie internaționali, "Afecțiuni medicale în sarcină" va reprezenta cu certitudine cea mai completă sursă de informație în domeniu, facilitând comunicarea între specialitățile medicale și obstetrică și crescând, fără îndoială, calitatea îngrijirilor medicale acordate gravidei și fătului.

Mulțumim tuturor colegilor care prin experiența și efortul lor au contribuit la realizarea acestei lucrări.

Anca Maria Panaitescu

Gheorghe Peltecu

Cuvânt înainte

Introducerea îngrijirii obstetricale moderne a asigurat o îmbunătățire constantă a prognosticului sarcinii în întreaga lume. În țările dezvoltate, cu servicii de sănătate sofisticate, incidența mortalității materne datorată strict complicațiilor sarcinii este astăzi depășită de incidența mortalității materne datorată afecțiunilor medicale preexistente sarcinii. Într-o oarecare măsură, această tendință este consecința progreselor medicale înregistrate în alte specialități. Femei tinere, născute cu boli congenitale care le pun viața în pericol sau care dezvoltă boli cronice invalidante, supraviețuiesc acum până la vârsta fertilității și devin gravide. Adesea asistate prin procedee de fertilizare in vitro (FIV) în servicii ce nu se încadrează în reglementările stricte ale specialității și purtând sarcini multiple, aceste femei au generat o nouă provocare pentru clinicianul care gestionează afecțiunile medicale în sarcină.

Pentru abordarea acestor probleme medicale, a luat naștere o nouă subspecialitate, obstetrica medicală, care apare ca o punte între specialitățile deja cunoscute de obstetrică și medicină internă.

Clinicienii care practică obstetrica medicală trebuie să cunoască modul în care fiziologia maternă se schimbă în timpul sarcinii și cum aceste schimbări pot masca sau mima boli. Ei trebuie să înțeleagă care sunt consecințele afecțiunii materne asupra sarcinii și cum sarcina poate afecta pe termen lung progresia afecțiunii materne. O problemă importantă o reprezintă prescripția medicamentelor în sarcină. Clinicianul care îngrijește o gravidă cu o afecțiune cronică trebuie să judece care medicamente trebuie întrerupte pentru a preveni efectele nocive asupra fătului în dezvoltare, care trebuie continuate pentru a preveni progresia afecțiunii materne și când un compromis, deloc ușor, trebuie realizat între aceste entități intime, dar aflate în conflict.

Îngrijirea femeilor gravide cu boli medicale necesită adesea investigații deosebite pentru ghidarea conduitei. Mult mai nocivă este atitudinea de a fi rezervați cu investigațiile în timpul sarcinii decât de a recurge la ele pentru a determina diagnosticul. A înțelege care investigații sunt sigure în sarcină, reprezintă o altă calitate importantă a clinicianului care practică obstetrica medicală.

Obstetrica medicală a devenit și mai provocatoare prin modificările demografice ale greutateii și vârstei materne. Mame mai vârstnice, supraponderale și cu sarcini multiple obținute prin FIV au un risc crescut de sindroame gestaționale precum preeclampsia și diabetul gestațional.

În aceasta formulă editorială cu mulți autori, doctorii Anca Maria Panaitescu și Gheorghe Peltecu au adunat laolaltă un grup de clinicieni respectați din specialitățile medicale cheie, pentru a scrie o carte actuală dedicată complicațiilor medicale în sarcină. Aceasta carte ușor accesibilă este o excelentă referință practică pentru orientarea conduitei în afecțiunile medicale în sarcină.

De asemenea, aceasta carte introduce în România conceptul că sarcina acționează ca un "test de efort pentru viață". Primul capitol descrie cum necesitățile fiziologice crescute ale sarcinii pot revela vulnerabilitatea femeii pentru boli viitoare. În mod specific, cum preeclampsia și greutatea mică a fătului la naștere identifică femeile la risc pentru boli cardiovasculare, cum diabetul gestațional identifică femeile la risc pentru diabet zaharat și cum viitoarele boli tiroidiene, hepatice și renale pot fi, de asemenea, identificate. În acest fel, evoluția sarcinii oferă o oportunitate pentru clinician de a recomanda măsuri asupra stilului de viață, aplicabile postpartum, pentru prevenția primară a bolii ce riscă să apară în următoarele decenii.

Sunt încântat să recomand această carte despre obstetrica medicală. Această carte este o sursă valoroasă de informații importante pentru clinicieni, atât pentru cei din domeniul obstetricii dar și pentru cei din alte ramuri medicale, care au responsabilitatea și onoarea de a îngriji femeile gravide cu boli medicale pentru a asigura un rezultat fructuos, al unei mame sănătoase și al unui copil sănătos.

*Dr David Williams
Obstetric Physician
University College London Hospital
London, UK*